

PRILOGA ZVEZNEGA INŠTITUTA ZA DELOVNO PRODUKTIVNOST

Produktivnost dela

POVEČATI PRODUKTIVNOST DELA
POMENI
ZMANJSATI ŠTEVILO NEZGOD

Zaradi nezgod pri delu trpi produktivnost naše skupnosti zategadelj

— ker ponesrečeni delavci dela določeno dobo slabše in bolj počasi, ali pa sploh ne dela;

— ker gre del družbenega produkta, ki so ga ostvarili zdravi delavci za zdravljenje in vzdrževanje tistih, ki so začasno ali stalno izločeni iz proizvodnega procesa;

— ker je na tistih delovnih mestih, kjer se je zgodila nezgoda, produktivnost nepoškodovanih delavcev dostikrat več dni pa tudi tednov manjša zato, ker delavci z nekim strahom in nezaupanjem prihajajo k svojim strojem.

Zato: storimo vse, da se bo število profesionalnih nezgod občutno zmanjšalo.

Tudi gladke osi lahko zgrabijo obleko

da

ne

Z znanstvenim proučevanjem dela odkrivamo možnosti za povečanje produktivnosti

Neposredni rezultati proučevanja dela, ki se v prvi vrsti sestoji iz proučevanja gibov in meritve časa, je bolj ekonomična uporaba energije pri delovnih gibih in poenostavljenje dela. To pomeni, da se zmanjša

trud in skrajša njegovo trajanje.

Delo lahko znatno olajšamo in pospešimo, če s proučevanjem zajamemo tudi tiste čimne, od katerih je v precejšnji meri odvisna velikost in

trajanje truda. Ti čimne so predvsem: orodje, stroji, naprave in razna pomagala. S proučevanjem dela torej ugotovljamo katere gibe, v kakšni meri in kako lahko nadomestimo z delom mehanizmov.

Z analizo možnosti mehaniziranja pa proučevanje dela naloži na nove probleme. Kakor lahko človekov trud zmanjšamo z uporabo strojev, tako tudi stroje lahko poenostavimo z rekonstrukcijo proizvodov, ki jih z njimi izdelujemo. To pomeni, da s proučevanjem dela opozarjamo na to, kako lahko spremenimo konstrukcijo, sestavo ali mehanizem proizvodov, da bi postal tehnološki procesi lažji, mehanizmi pa preprostejši.

S proučevanjem dela pa nadalje obsežemo tudi tretjo skupino čimne, od katerih je odvisna velikost in trajanje truda. To so delovni pogoji in pravilna ureditev delovnega mesta. Če je s konstrukcijo ali formulo proizvoda jasno, kaj je treba delati, a s stopnjo mehanizacije, katerega truda se človek še ne more osvoboditi, tedaj s proučevanjem delovnih pogojev ugotovljamo, kako lahko te neizbežne napore skrajšamo na najmanjšo mero. Zato je treba delovna mesta tako urediti, da bo imel delavec vse, kar potrebuje, pri roki, da je delovni prostor čist, svetel in prijeten.

Proučevanje dela ni torej omejeno na industrijo, temveč lahko posega v vse druge panoge gospodarstva, v gospodinjstvo in na področje intelektualnega dela. V svojem boju za bolj ekonomične gibe posega proučevanje dela v reševanje takih problemov, kakor je ureditev bolniških operacijskih dvoran, oblika in konstrukcija države na avtomobilih ali tramvajih, razporeditev delovnih mest v hotelskih kuhinjah, organizacija dela pri poštnih okencih itd.

Končno, proučevanje dela se ukvarja tudi z meritvijo dela, ki je potrebno za izvršitev posameznih faz dela. Take meritve so edina podlaga za določanje realnih in znanstvenih norm, brez katerih ni ne pravičnega plačnega sistema niti resnejšega povečanja produktivnosti dela.

POVEČATI PRODUKTIVNOST

POMENI DOBRO UPRAVLJATI

DOBRO UPRAVLJATI

POMENI VIDETI V NAPREJ, ORGANIZIRATI, ODLOČATI, KOORDINIRATI IN PREVERJATI

PREVERJATI

POMENI VPRAŠATI

toda ne na slepo, brez premišljenega, sistematično pripravljene plana za postavljanje vprašanj.

Prinašamo nekaj vprašanj, ki bi jih člani upravnih odborov naših podjetij lahko uporabili pri sestavljanju njihovih seznamov vprašanj. To pot priobčujemo deset vprašanj, kakršne bi vsaj enkrat na leto lahko postavili tehničnim direktorjem naših tovarn.

DA NE

1. Ali imamo kartoteko z vsemi značilnostmi naših strojev (kapaciteta, potrebna sila, število obratov, tip itd.)?

2. Ali je program obremenitve strojev in zaposlenosti posameznih skupin delavcev usklajen s planom proizvodnje za naslednjih 14 dni?

3. Ali so roki izdelave določeni za vsaj 85% naročil delavnicam?

4. Ali vodimo redno evidenco o vseh tistih naročilih delavnicam, ki so bila končana z zakasnitvijo?

5. Ali je 50% naših strojev in naprav starejših od 15 let?

6. Ali se je povprečna starost našega strojnega parka lani povečala?

7. Ali imamo plan remonta, to se pravi seznam strojev, ki jih je treba popraviti?

8. Ali imamo tedensko evidenco o strojih, ki so bili iz kakršnega koli razloga dalj kot 4 ure izven uporabe?

9. Ali raste čas zastoja strojev zaradi kvara, v razmerju z njihovim normalnim delovnim časom?

10. Ali rastejo stroški za popravila strojev absolutno ali kot odstotek stroškov proizvodnje?

Člani upravnih odborov in delavskih svetov naših socialističnih podjetij bodo lahko po teh vzorcih sestavili še druga vprašanja in tako napravili zase učinkovit instrument upravljanja.

PRIPOROČAMO!

POLITIČNA KNJIŽNICA »KULTURE«

Zvezek 1. Svetozar Vukmanović – Tempo: »Ekonomske problemi Jugoslavije«

Zvezek 2. Edvard Kardelj: »Socialistična demokracija v jugoslovanski praksi«

Zvezek 3. Jože Smole: »Tito v Aziji«

Zvezek 4. Ž. Jevtić – E. Štajner: »Vzhodno-evropske države«

Zvezek 5-6. Milun Ivanović: »Pospeševanje kmetijstva«

Zvezek 7. Edvard Kardelj: »Ob novi ureditvi okrajev in občin«

Zvezek 8. Vojan Rus: »Pot sodobne Indije«

Zvezek 9. »O sklepih posvetovanja o ekonomskih vprašanjih«

Zvezek 10. Z. Pečar – V. Zagorac: »Republikanski Egipt«

Zvezek 11. Edvard Kardelj: »Desetletnica Organizacije Združenih narodov«

Zvezek 12. Edvard Kardelj: »O vlogi komunistov v gradnji našega družbenega in državnega sistema«

Glavni namen »Politične knjižnice« je omogočiti bralcem, da imajo v skromnem zvezku majhnega formata na okrog petdeset stranih pri sebi vedno neobhodno material z raznih področij sodobnega življenja, iz aktualnih političnih dogajanj pri nas in v svetu, iz problemov naše družbene ureditve in najvažnejše govore državnih voditeljev.

Posebno so aktualni naslednji zvezki te knjižnice:

O SKLEPIH POSVETOVANJA O EKONOMSKIH VPRAŠANJH

»KULTURA«, BEOGRAD 1955, Politična biblioteka, zv. 9
Ta zvezek obsega najvažnejše materiale o vprašanju izvajanja bodoče ekonomske politike: Sklepi posvetovanja o ekonomskih vprašanjih, ki je bilo pod predsedstvom tovariša Tita, govor tovariša Tita v Zborniku, iz govora tovariša Aleksandra Rankovića v Stolicah, članek tovariša Svetozarja Vukmanovića-Tempe objavljen v »Naši skupnost« št. 2 in govor tovariša Vladimira Bakarića v Zagrebu.

Edvard Kardelj:

O VLOGI KOMUNISTOV V GRADNJI NAŠEGA DRUŽBENEGA IN DRŽAVNEGA SISTEMA

»KULTURA«, BEOGRAD 1955, Politična biblioteka, zv. 12
Znana razprava tovariša Kardelja, ki jo je objavilo vse časopisje, je zdaj objavljena v knjižici te knjižnice in predstavlja ne le samo neobhodno priročnik za politične in družbene delavce, temveč tudi dobro in potrebno čtivo vsakega bralca.

Tovariš Kardelj v več poglavjih pregledno govori o naši ekonomski politiki, o objektivnih dejstvih, ki narekujejo to ekonomsko politiko, o potrebi za nadaljnjo izgradnjo gospodarskega in državnega sistema, in najpodrobneje o problemih na področju gradnje socialistične zavezi pri nas, t. j. o nekaterih slabostih pri delu komunistov.